

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 27 септември 2011 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Евгени Танчев

Членове: Емилия Друмева

Владислав Славов

Димитър Токушев

Благовест Пунев

Пламен Киров

Красен Стойчев

Георги Петканов

Ванюшка Ангушева

Цанка Цанкова

Стефка Стоева

Румен Ненков

при участието на секретар-протоколита Милена Петрова разгледа в закрито заседание на 27 септември 2011 г. конституционно дело № 8/2011 г., докладвано от съдията Пламен Киров.

Производството е по чл.149, ал.1, т.2 и т. 4 от Конституцията.

Делото е образувано на 12 септември 2011 г. по искане на 56 народни представители в 41-то Народно събрание за установяване противоконституционността на §2; §9; §10; §11; §12; §18; §19, т.2; §22; §24; §43 и §52 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 69 от 08.09.2011 г.).

В искането се твърди, че разпоредбата на §2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба, с която се изменя текста на чл.3, ал. 2, т. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 78 от 28.09.2007 г., доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 97 от 10.12.2010 г., бр. 100 от 21.12.2010 г., изм. и доп., бр. 69 от 8.09.2011 г.), като недопустимо се разширяват правомощията на министъра на външните

М

работи в качеството му на ръководител на дипломатическата служба и се навлиза в компетентността на други конституционно установени държавни органи. Според вносителите изземването на правомощия, включително и конституционно определени, е в противоречие с принципа на правовата държава, установен в чл.4, ал.1 от Конституцията на Република България.

Народните представители, отправили искането до Конституционния съд считат, че §9, §10, §11, §12 и §18 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба, с които се изменят съответно чл.11, ал.2; чл.13, ал.1; чл.14, ал.2 и ал.3; чл.15, ал.1 и чл.26, ал.2 от Закона за дипломатическата служба (ЗДС), дават възможност за субективни и необосновани кадрови решения на министъра на външните работи на основата на „неясни и занижени критерии“, като се заобикалят и нарушават действащите организационни начала за стабилност, прозрачност и кариерно развитие на дипломатическата служба. Това според тях е в разрез с установения в преамбюла на Конституцията принцип на демократизма.

В искането се твърди, че текстове от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба, а именно - §19, т.2 (с която се създава нова ал. 4 на чл. 27 от ЗДС); §22 (с който се създава нова ал. 3 на чл. 31 от ЗДС) и §24 (изменящ чл. 33 от ЗДС) дискриминират определен кръг лица чрез въвеждане на забрана да бъдат назначавани или да продължават да заемат публични длъжности в дипломатическата служба по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 23 и 26 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Това ограничение по отношение на лицата, за които има данни за принадлежност към службите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, според народните представители е в пряко нарушение на чл.4, ал.1 и ал.2; чл.5, ал.1; чл.6, ал.2; чл.57 и чл.98, т.6 от Конституцията, както и на чл.14 от Конвенцията

12

за защита правата на човека и основните свободи; чл.2, чл.25 и чл.26 от Международния пакт за граждански и политически права; чл.20 и чл.21 от Хартата на основните права в Европейския съюз и на други международни договори по които Република България е страна.

С § 43 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба се изменя уредения в чл. 69 от ЗДС ред за прекратяване на дългосрочните командировки на ръководителите на дипломатическите представителства на Република България от страна на министъра на външните работи по начин, който според вносителите на искането влиза в противоречие с чл.98, т.6 от Конституцията на Република България. Те считат, че така се изземват правомощия, които са от изключителната компетентност на държавния глава.

Параграф 52 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба разпростира действието на ограничителните норми на §19 и §24 и върху заварените случаи към датата на влизане на изменителния закон в сила. В искането се обосновава, че по този начин се придава обратно действие на санкционна норма, което е недопустимо за една правова държава (чл.4, ал.1 от Конституцията).

Групата народни представители отстояват позицията, че философията и същността на целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 69 от 08.09.2011 г.) противоречи на основния закон на страната, поради което той може да бъде обявен като цяло за противоконституционен.

Производството е във фазата по допустимостта на искането.

Конституционният съд намира, че искането е допустимо и следва да се разгледа по същество. То е направено от оправомощен субект на инициатива по чл.150, ал.1 от Конституцията – повече от 1/5 от народните представители на 41-то Народно събрание. Искането е с предмет установяване противоконституционност на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба, което е в

правомоцията на Конституционния съд по чл.149, ал.1, т.2 и т. 4 от Конституцията на Република България.

Като заинтересовани страни по делото с оглед неговия предмет следва да бъдат конституирани Народното събрание, президентът на Републиката, Министерският съвет, министърът на външните работи, омбудсманът на Републиката, Българското дипломатическо дружество, Националната асоциация за международни отношения, Институтът за модерна политика, Конфедерацията на асоциацията по международно право в България и Съюзът на юристите в България.

По изложените съображения и на основание чл.149, ал.1, т.2 и т. 4 от Конституцията във връзка с чл.19, ал.1 от Закона за Конституционния съд, съдът

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на 56 народни представители в 41-то Народно събрание за установяване противоконституционността и противоречие с международните договори, по които България е страна на следните текстове от Закона за дипломатическата служба: чл. 3, ал. 2, т. 1, т. 2 и т. 4 (изменен с §2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба - обн., ДВ, бр. 69 от 08.09.2011 г.); чл. 11, ал. 2 (изменен с § 9 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 13, ал. 1 (изменен с § 10 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 14, ал. 2 и 3 (изменен с § 11 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 15, ал. 1 (изменен с § 12 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 26, ал. 2 (изменен с § 18 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 27, ал. 4 (създадена с § 19, т. 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 31, ал. 3 (създадена с § 22 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 33 (изменен с § 24

от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); чл. 69 (изменен с § 43 от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба); на § 52, както и на целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 69 от 08.09.2011 г.).

Конституира като заинтересовани страни по делото Народното събрание, президента на Републиката, Министерския съвет, министъра на външните работи, омбудсмана на Републиката, Българското дипломатическо дружество, Националната асоциация за международни отношения, Института за модерна политика, Конфедерацията на асоциацията по международно право в България и Съюза на юристите в България.

Препис от определението да се изпрати на вносителите на искането и заинтересованите страни, с възможност в четиринадесетдневен срок да вземат становище по искането.

Председател:

Членове: